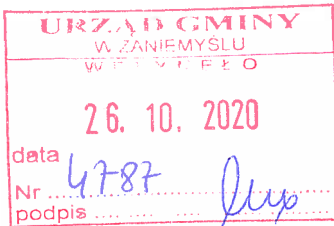

Poznań, dnia 23 października 2020 r.

WK-0911/22/2020

Pan
Jan Henryk Sulanowski
pełniący funkcję Wójta
Gminy Zaniemyśl

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Zaniemyśl obejmującej rok budżetowy 2019, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole, podpisanym w dniu 28 sierpnia 2020 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2019 rok ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018r. poz. 395 ze zm., a od dnia 22.02.2019 r., Dz. U. z 2019r., poz. 351 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.) oraz przepisy wewnętrzne ustalone przez kierownika jednostki, a mianowicie:

- 1) Nie prowadzono ewidencji pozabilansowej: konta 991 w zakresie ewidencji planu dochodów budżetowych oraz konta 992 w zakresie planu wydatków budżetowych.

W załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 283 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 02 stycznia 2018r. w sprawie: przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową ustalono, że:

„Nie prowadzi się ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian na koncie 991, plany te prowadzone są na koncie 901.

Nie prowadzi się ewidencji planu wydatków budżetowych oraz jego zmian na koncie 992, plany te prowadzone są na koncie 902.”

Powyższe było niezgodne z zasadami prowadzenia kont określonymi w w/w rozporządzeniu, ponieważ konto 991 – Planowane dochody budżetu służy do ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian a konto 992 - "Planowane wydatki budżetu" służy do ewidencji planu wydatków budżetowych oraz jego zmian.

- 2) Na koniec 2019 roku nie sporządzono zastawienia obrotów i sald ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 013 „Pozostałe środki trwałe”, co było niezgodne z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 3) W księgach rachunkowych jednostki prowadzono ewidencję analityczną do konta 011 „Środki trwałe” dla Grupy 0 – grunty według przeznaczenia środków trwałych – o nazwie obiektów inwentarzowych „dzierżawa”, „droga”, „boisko”, „las” czy też „grunt”, zamiast według nazwy środka trwałego, co było niezgodne z przepisami art. 17 ust 1 pkt 1 i art. 3 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz zasadami tworzenia i prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie szczególnych zasad rachunkowości a także zasadami tworzenia ewidencji analitycznej wg obiektów inwentarzowych ustalonymi w polityce rachunkowości.
- 4) Nie zachowano ciągłości bilansowej w zakresie konta 011 „Środki trwałe” konsekwencją, czego była niezgodność salda konta syntetycznego 011 z ewidencją analityczną prowadzoną do tego konta. Różnica pomiędzy BZ ewidencji analitycznej w 2018 roku a jej BO w 2019 roku wynosiła 2.062,79 zł. Było to niezgodne z przepisami art. 13 ust 5 ustawy, który określa, że *przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy, wynika że: „Na wydrukach z STW+ System ewidencji środków trwałych dotyczących wykazu wartości inwentarzowych i umorzenia za rok 2019 nie widnieje środek trwały wiata przystankowa 1 o wartości 2.062,79 zł. Na wydrukach dotyczących roku 2017, 2018 w/w środek trwały jest wykazywany i jest zachowana ciągłość w BO i BZ wskazanych lat. Różnica powstaje na wydrukach dotyczących BO 2019r. Na karcie środka trwałego nie ma żadnej operacji wskazującej na jego likwidację.”*
- 5) Prowadzono ewidencję analityczną do konta 011 „Środki trwałe” w zakresie nieruchomości gminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste w sposób ręczny, poza wykorzystywanym w jednostce programem komputerowym STW+ System ewidencji środków trwałych, czym naruszono § 21 ust. 1 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia nr 283 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 02 stycznia 2018 r., zgodnie z którym: *Urząd prowadzi księgi rachunkowe w siedzibie jednostki według systemu komputerowego, który spełnia wymogi art. 10 ustawy o rachunkowości:*
 - a) organ - pod nazwą FKB+: *”Księgowość Budżetowa” Autor: Systemy komputerowe „RADIX” Gdańsk;*
 - b) jednostka - pod nazwą FKB+: *”Księgowość Budżetowa” Autor: Systemy komputerowe „RADIX” Gdańsk.”*
- 6) w księgach rachunkowych Urzędu Gminy jako jednostki utworzono i prowadzono ewidencję konta 014 „Zbiory biblioteczne” dla zbiorów bibliotecznych przekazanych w użytkowanie do Szkoły Podstawowej w Pigłowicach.

- 7) Na przedłożonych do kontroli listach płac nie wskazywano sposobu ujęcia ich w księgach rachunkowych (dekretacja), co naruszało przepisy art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
- 8) W dniu 31.12.2018 roku wprowadzono do ewidencji księgowej nieruchomości gruntowe oddane przez gminę w użytkowanie wieczyste w wartościach wynikających ze sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego operatach szacunkowych (w łącznej kwocie 2.038.399,00zł), pomimo posiadania dokumentów źródłowych/pierwotnych pozwalających na ustalenie wartości początkowej/ historycznej przedmiotowych nieruchomości, co naruszało przepisy art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 9) W jednym przypadku przeprowadzono nieuprawnioną aktualizację wartości gruntu w ewidencji księgowej. W dniu 26.04.2019r. wyksięgowano z ewidencji działkę ew. 216 o wartości 11.400,00zł i tegoż dnia wprowadzono ją do ewidencji księgowej z wartością 40.698,00 zł, nadając jej przy tym nowy nr inwentarzowy.
Zgodnie z przepisami art. 31 ust. 3 ustawy o rachunkowości, wartość początkowa i dotychczas dokonane od środków trwałych odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe mogą, na podstawie odrębnych przepisów, ulegać aktualizacji wyceny. Przepis powyższy jak i zasady określone w § 7 ust. 5 rozporządzenia zezwalają na dokonanie przeszacowania (aktualizacji) środków trwałych tylko na podstawie odrębnych przepisów tj. określonych przez Ministra Finansów. Ostatnia aktualizacja miała miejsce w 1995 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34 ze zm.).
- 10) Nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” w księgach inwentarzowych:
- wystąpiły przypadki niechronologicznych zapisów operacji finansowych (po wpisach ewidencjonujących przychód w 2003 r., następowały wpisy z roku 2000, 1995, czy też z 1993), co naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy
 - brak kolejności w numeracji poszczególnych pozycji (oddzielną numerację prowadzono w zakresie przychodu składników inwentarzowych a oddzielną w zakresie rozchodu),
 - w ewidencji analitycznej zaewidencjonowano pod jedną pozycją „Wyposażenie - Orlik” łączną wartość pozostałych środków trwałych, zamiast ująć poszczególne składniki stanowiące odrębne obiekty inwentarzowe. Natomiast arkusz spisu z natury dotyczący wyposażenia Orlik zawierał 10 pozycji spisowych,
 - zaewidencjonowano pod dwoma pozycjami „Wyposażenie – Plażowa Pomieszczenie Ratowników” łączną wartość pozostałych środków trwałych na kwotę 7.292,89 zł, zamiast ująć poszczególne składniki stanowiące odrębne obiekty inwentarzowe. Natomiast na arkuszu spisu z natury ujęto 6 pozycji spisowych dotyczących wyposażenia pomieszczenia ratowników na łączną wartość 5.092,89 zł.
Powyższe działania były niezgodne z zasadami prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe”.
- 11) W ewidencji analitycznej (księdze inwentarzowej) konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” nie wykazano programu komputerowego „AUTODESK 2015 LT PL” o wartości 5.600,00 zł. Dla przedmiotowej wartości niematerialnej i prawnej założono kartę środka trwałego i nadano jej nr inwentarzowy, co było niezgodne z zasadami prowadzenia konta 020 określonymi w rozporządzeniu i polityce rachunkowości.

- 12) Na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” w księgach rachunkowych budżetu Gminy zaewidencjonowano m.in. nadpłaty za dzierżawę gruntów, wpłaty nienależnych opłat skarbowych oraz wpłaty do wyjaśnienia czym naruszono zasady funkcjonowania konta określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia i polityce rachunkowości.
- 13) Zapisy księgowe zawierały datę wpływu dokumentu, nie zawierały daty dokonania operacji finansowej, co naruszało przepisy art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, które stanowią że zapis księgowy powinien zawierać co najmniej datę dokonania operacji gospodarczej.
2. Kontrola sprawozdań budżetowych za 2019 rok przeprowadzona w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018r. poz.109, a od dnia 26 lipca 2019r. Dz. U. z 2019, poz. 1393) oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 października 2014r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014r. poz. 1773) wykazała, że:
- 1) W zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Gminy Zaniemyśl za okres od początku roku do dnia 31.12.2019r. w kolumnie „Zobowiązania ogółem” nie ujęto korekty nr 1 z OPS sporządzonej dnia 04.02.2020r., w związku z tym zaniżono wysokość zobowiązań o kwotę 494,46 zł
Złożono wyjaśnienia o treści: *„Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaniemyślu w dniu 04.02.2020r. złożył korektę sprawozdania Rb-28S w części dotyczącej zobowiązań. Korekta dotyczyła zwiększenie wartości zobowiązań o kwotę 494,46 zł. Jednakże sporządzając sprawozdanie zbiorcze Rb-28S korygowana wartość nie została ujęta.*
 - 2) W jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy Zaniemyśl za okres od początku roku do dnia 31.12.2019r. w kolumnie „Zobowiązania ogółem” nie wykazano zobowiązania na kwotę 2.248,68 zł dotyczącego listy płac nr 14 z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego – sport w rozdziale 92601/4040, a wykazano je w rozdziale 75023/4040
Złożono wyjaśnienia o treści: *„w sprawozdaniu Rb-28S Urzędu za okres 01.01.2019 - 31.12.2019r. zostały wykazane zobowiązania tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników w pełnej wysokości. Dodatkowe wynagrodzenie roczne dotyczące LPnr 14 w wysokości 2.248,68 zł zostało przez pomyłkę zaewidencjonowane w klasyfikacji 75023/4040. W związku z tym również w tej klasyfikacji zostało ujęte w sprawozdaniu Rb-28S. Jednakże wypłata dodatkowego rocznego wynagrodzenia (LP nr 14) w 2020r. została zaksięgowana na koncie 130 w klasyfikacji 92601/4040.”*
3. Kontrola przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji drogą spisu z natury i drogą weryfikacji sald przeprowadzonej według stanu na 31.12.2019 roku, wykazała że:
- 1) Przeprowadzono inwentaryzację w drodze spisu z natury – składników majątku będącego własnością Gminy, a przekazanego do używania Ochotniczym Strażom Pożarnym w Kępie Wielkiej, Czarnotkach i Zaniemyślu i Szkole Podstawowej w Pigłowicach. Zgodnie z przepisami art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości to jednostka, której powierzono do używania składniki majątkowe stanowiące własność innych jednostek, dokonuje inwentaryzacji tych składników w drodze spisu z natury i powiadamia te jednostki o wynikach spisu, np. poprzez przesłanie egzemplarzy arkuszy spisowych lub poprzez uzyskanie od nich potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów.

- 2) W protokołach z inwentaryzacji przeprowadzonej drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, poza zapisem: „*Jest to saldo realne i prawidłowo ustalone. Wymienione tytuły wynikają z dokumentów źródłowych*” nie wskazano na podstawie jakich dokumentów źródłowych dokonano weryfikacji inwentaryzowanych sald, co naruszyło przepisy art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 3) W protokole z weryfikacji salda konta 011 – „Środki trwałe” w części dotyczącej gruntów przeprowadzonej według stanu na dzień 31.12.2019 r. na łączną kwotę: 9.644.128,84 zł znajdują się pozycje środków trwałych oznaczonych nazwą „dzierżawa”, „droga”, „boisko”, „las” czy też „grunt, zamiast nazwą środka trwałego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. poz. 1864)
- 4) Przy inwentaryzacji stosowano arkusze spisu „z natury” zawierające nazwę składnika, ilość i wartość inwentaryzowanych składników oraz ich podsumowanie wygenerowane przy pomocy programu komputerowego (wydruki komputerowe) oraz arkusze spisu z natury sporządzone ręcznie.
Arkusze spisu nie zostały w całości wypełnione (wystąpiły przypadki braku: KTM - symbolu indeksu, ceny jednostkowej, wartości, co uniemożliwiało zidentyfikowanie poszczególnych pozycji w księgach inwentarzowych.)
W jednym przypadku zaewidencjonowano pod jedną pozycją „*Nożyco-Rozpierzacz VARIO SPS o wartości 18.000,00 zł*”, na który składały się trzy obiekty inwentarzowe (Nożyco-rozpierzacz o wartości 9.600,00 zł, agregat hydrauliczny o wartości 7.140,00zł, podwójny wąż z szybkozłączkami 5m o wartości 1.260,00 zł).
Powyższe naruszyło art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 5) W protokołach weryfikacji konta 080 ujęto wartości nakładów na poszczególne zadanie inwestycyjne w dwóch kolumnach: z ewidencji księgowej i z dokumentów źródłowych. Nie odnotowano, czy nakłady są przypisane do właściwych zadań inwestycyjnych, czy mogą być zaliczone do nakładów na środki trwałe w budowie, czy nakłady są ustalone we właściwej wysokości, potwierdzonej dokumentami, czy dotyczą nadal trwających procesów inwestycyjnych (eliminacja kosztów inwestycji zaniechanych oraz kosztów środków trwałych oddanych do używania przed ostatnim dniem roku obrotowego, za który jest przeprowadzana inwentaryzacja), czy nakłady nie zostały przekazane innym jednostkom.
Przy weryfikacji nakładów na środki trwałe w budowie (konto 080) nie ustalono, czego dotyczyły nakłady ujęte na kontach szczegółowych oraz nie rozliczono ich, mimo że niektóre konta nie wykazywały obrotów w ostatnich latach. W saldzie konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” znajdowały się m.in. nierozliczone koszty/nakłady w kwocie 12.300,00 zł poniesione w 2014 roku. W latach 2015-2019 nie dokonano nakładów na przedmiotową inwestycję. Naruszono tym zasady funkcjonowania konta 080 „Środki trwałe w budowie” oraz konta 800 „Fundusz jednostki” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r.
- 6) Nie dokonano w sposób prawidłowy rozliczenia inwentaryzacji. Przedstawiono tabelaryczne zestawienie sald pn.: „*Rozliczenie inwentaryzacji na dzień 31.12.2019r.*”. Na rozliczeniu znajdowały się kwoty sald, jednakże brak odnośników dotyczących nr inwentarzowych arkuszy spisu z natury oraz protokołów weryfikacji sald.
Nie sporządzono rozliczenia inwentaryzacyjnego przeprowadzonego drogą spisu z natury, w którym wyszczególniono by wartość spisanych składników majątkowych w podziale na środki trwałe i pozostałe środki trwałe w celu porównania wartości spisanych po wycenie z wartościami ewidencyjnymi.

Na poszczególnych arkuszach spisu z natury znajdowały się odrębnie zapisy w postaci łącznych wartości dla „013” i dla „011”. Było to niezgodne z przepisami art. 27 ust.1 ustawy.

- 7) Nie dokonano likwidacji środków zniszczonych i nieprzydatnych przed przystąpieniem do inwentaryzacji. W dniu 18.12.2019 r. sporządzono protokół likwidacji, do którego dołączono opinię techniczną informatyka i w księgach rachunkowych pod datą 31.12.2019r. dokonano wyksięgowania wartości niematerialnych i prawnych.
- Powyższe było niezgodne z załącznikiem nr 5 do Zarządzenia nr 283 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 02 stycznia 2018 r. stanowiącym instrukcję w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za mienie, w której ustalono, że przed przystąpieniem do inwentaryzacji należy przeprowadzić oględziny środków trwałych i pozostałych środków trwałych w używaniu pod względem oznakowania umożliwiającego identyfikację oraz przydatności. Należy dokonać likwidacji środków zniszczonych, nieprzydatnych i itp.
4. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości, wymiaru, poboru i egzekucji podatków rolnego, od nieruchomości i od środków transportowych w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono, że:
- 1) Nie egzekwowano obowiązku złożenia deklaracji od dwóch jednostek ochotniczych straży pożarnych zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy, dla których obowiązek wynika z art.6 ust. 10 w związku z art. 3 ust 4. lit. b. ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm., a od dnia 25.06.2019 r. poz. 1170 ze zm.).
 - 2) Na niektórych deklaracjach brak adnotacji o dokonanych czynności sprawdzających mających na celu ustalenie formalnej i rachunkowej poprawności składanych deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami stosownie do przepisów art. 272 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., a od 14.05.2019r.; Dz. U. z 2019r., poz. 900 ze zm.).
 - 3) Nie dokonano rzetelnych czynności sprawdzających odnośnie złożonych deklaracji na podatek od środków transportowych i tak:
 - a) w deklaracji złożonej przez podatnika o nr konta 15-0000020 nie podano dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów DMCZP dla:
 - naczepy o nr rej PSR6P85,
 - naczepy o nr rej PSR7P03,
 - b) w deklaracji złożonej przez podatnika o nr konta 15-0000026 nie podano danych odnośnie rodzaju zawieszenia dla:
 - naczepy o nr rej PSR37RU,
 - ciągnika siodłowego o nr rej. 08LU
5. Kontrola wydatków bieżących z tytułu wynagrodzeń, wykazała że w umowie o pracę z dnia 28 marca 2019r. zawartej z Sekretarzem, zatrudnionym w wymiarze 7/8 etatu, przyznano:
- a) Wynagrodzenie zasadnicze wg kategorii zaszeregowania XVII w kwocie 4.622,73 zł tj. wyższej o 160,23 zł niż określona w Regulaminie wynagradzania zatwierdzonym

Zarządzeniem Nr 317 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 05 czerwca 2018r. w sprawie wprowadzenia zakładowego regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Zaniemyśl, w którym dla kategorii XVII ustalono maksymalną stawkę wynagrodzenia: 5.100,00 zł, a więc przy wymiarze etatu 7/8 powinna wynosić 4.462,50 zł.

- b) Dodatek funkcyjny w kwocie 1.500 zł. Zgodnie z regulaminem wynagradzania maksymalna stawka dodatku funkcyjnego dla Sekretarza wynosi 1.700 zł, a zatem przy wymiarze czasu pracy 7/8 etatu winna wynosić 1.487,50 zł. Dodatek funkcyjny zawyżono o 12,50 zł.
6. W 2019 r. równowartość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników wykonujących zadania zlecone z zakresu administracji rządowej ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy Gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, zamiast w rozdziale 75011 – „Urzędy wojewódzkie”. Powyższe naruszało zasady klasyfikacji wydatków określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010r w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).
 7. Wójt nie ustalił stawki za jeden kilometr przebiegu samochodu osobowego dla celów rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownika odbytej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy, zgodnie z przepisami § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r. poz. 167), w związku z § 2 pkt 1 lit. a i b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27 poz. 271 ze zm.). Koszty podróży służbowych pracowników w 2019 r. rozliczane były wg maksymalnej stawki za 1 km przebiegu pojazdu tj. 0,8358 zł wynikającej z ww. rozporządzenia.
 8. Kontrola wykazała, iż wystąpiły przypadki nieokreślenia wartości zobowiązań ogółem, ani maksymalnej wartości usług realizowanych na ich podstawie:
 - 1) W porozumieniu międzygminnym nr 1/12/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. zawartym z Gminą Środa Wielkopolska w zakresie odławiania bezdomnych zwierząt oraz zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku zawartym na czas określony do 31 grudnia 2019r.
 - 2) W umowie zawartej w dniu 31.12.2018 r. z Gabinetem Weterynaryjnym Natur-Vet w Środzie Wlkp. reprezentowanym przez lekarza weterynarii Artura Kubiaka w zakresie opieki weterynaryjnej nad zwierzętami bezdomnymi z terenu Gminy Zaniemyśl określono tylko stawki jednostkowe.
 - 3) W umowie zawartej w dniu 31.12.2018 r. z Krzysztofem Stachowiakiem w zakresie zapewnienia miejsca i opieki zwierzętom gospodarskim, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone.

Brak określenia w umowach wysokości zobowiązania uniemożliwił ustalenie, czy zobowiązanie mieści się w planie finansowym jednostki w okresie realizacji umowy. Stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie

społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

9. W 2019 roku wystąpiły przypadki dokonania wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym Urzędu Gminy Zaniemyśl, łącznie o kwotę 1.033,26 zł. Dokonywanie wydatków ponad limity ustalone w planie finansowym jednostki stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w art. 44 ust. 1 pkt. 3, art. 52 ust. 1 pkt 2, i art. 254 pkt. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz.2077 ze zm., od dnia 10.05.2019 r. Dz. U. z 2019r., poz. 869 ze zm.).
10. Informacje o konsultacjach dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Zaniemyśl w sprawie przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi będącymi podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych na 2019 rok zamieszczono tylko na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Zaniemyśl a nie zamieszczono na stronie internetowej Gminy www.zaniemysl.pl i na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej - www.zaniemysl.biuletyn.pl., w związku z czym nie przestrzegano postanowień § 6 pkt.1 Uchwały Nr XXXV/279/2010 Rada Gminy Zaniemyśl z dnia 25 października 2010r. Nr XXXV/279/2010 w sprawie Regulaminu określającego zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, w którym ustalono, że „Informacje o podejmowanych konsultacjach zamieszcza się na stronie internetowej Gminy www.zaniemysl.pl i na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej www.zaniemysl.biuletyn.pl.”
11. Przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji na realizację w 2019 roku zadań publicznych w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 450, a od dnia 12.04.2019r. Dz. U. z 2019r., poz. 688) stwierdzono, że:
 - 1) ogłoszenia o otwartym konkursie ofert nie zamieszczono w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń oraz na stronie internetowej organu administracji publicznej, zgodnie z art. 13 ust. 3 i art. 15 ust. 2j ww. ustawy.
Z wyjaśnień, wynika iż: „*Miejsce zamieszczenia ogłoszenia o otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych. Odp. Biuletyn informacji Publicznej w osobnej zakładce oraz opublikowane w Zarządzeniu Nr 3 Wójta Gminy Zaniemyśl*”.
 - 2) Nie dotrzymano terminu określonego w art.5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 450, a od dnia 12.04.2019 r. Dz. U. z 2019r., poz. 688) tj. podjęcia uchwały w sprawie programu współpracy z organizacjami podjęcia uchwały do 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, uchwałę podjęto w dniu 3 grudnia 2018r.
12. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm., a od 16.10.2018 r. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.) kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz domków letniskowych lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe w Gminie Zaniemyśl na lata 2019 – 2020”.
Na realizację zamówienia, w dniu 16.11.2018r. Gmina Zaniemyśl zawarła umowę Nr RI. 33/2018 z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o. o. za

wynagrodzeniem bez podatku VAT: 2.386.009,68 zł, VAT: 190.880,78 zł, wartość z podatkiem VAT: 2.576.890,46 zł.

Umowę zawarto na okres od dnia 01 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku.

W uchwale Nr XLV/324/2018 Rady Zaniemyśl z dnia 15 października 2018 roku w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zaniemyśl ustalono nakłady finansowe na realizację tego zadania w wielkościach:

Łączne nakłady finansowe: 2.576.890,56 zł,

Limit 2018 w wysokości 0,00 zł,

Limit 2019 w wysokości 1.288.445,28 zł,

Limit 2020 w wysokości 1.288.445,28 zł.

oraz w uchwale Nr XVI/133/2019 Rady Zaniemyśl z dnia 27 grudnia 2019 roku w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zaniemyśl określano wielkości:

Łączne nakłady finansowe: 3.020.890,56 zł,

Limit 2019 w wysokości 1.288.445,28 zł,

Limit 2020 w wysokości 1.732.445,28 zł.

W 2019 roku wykonawca wystawił dwanaście faktur, każda na kwotę 107.370,44 zł
Łączna wartość zrealizowanego zamówienia: 1.288.445,28zł.

Dokonano zmiany wynagrodzenia ustalonego w umowie Nr RI. 33/2018 dwoma aneksami.

- Aneksem Nr 1 z dnia 30 grudnia 2019 r. z okresem obowiązywania od 01.01.2020r. ustalono wartość umowy na lata 2019-2020 w wysokości: bez podatku VAT: 2.797.058,28zł, podatek VAT: 223.764,66 zł, wartość z podatkiem VAT: 3.020.822,94 zł, tj. za 2019 rok: 1.288.445,23 zł z podatkiem VAT, za 2020 rok: 1.732.377,71 zł z podatkiem VAT.
- Aneksem Nr 2 z dnia 29 czerwca 2020 r. z okresem obowiązywania od dnia 01.01.2020r. ustalono wartość umowy na lata 2019-2020 w wysokości: bez podatku VAT: 2.908.289,04 zł, VAT: 232.663,12 zł, wartość z podatkiem VAT: 3.140.952,16zł, tj. za 2019 rok w kwocie 1.288.445,23 zł z podatkiem VAT, za 2020 rok w kwocie 1.852.506,93 zł brutto.

Dokonując zmian umowy w zakresie wynagrodzenia naruszono przepisy art. 144 ustawy prawo zamówień publicznych.

W umowie RI. 33/2018 zamawiający dopuścił warunki zmiany umowy odnośnie wynagrodzenia na podstawie art. 142 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych: tj. w przypadku zmiany:

- Stawki podatku od towarów i usług,
- Wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu,
- Zasad podleganiu ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne

Jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę.

W dziele 14 SIWZ, ustalono że dopuszcza się zmianę postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty w przypadkach szczegółowo opisanych tj.:

- zmiany stawki podatku od towarów i usług VAT;
- zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;

- zmiany podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości składki na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne,

Na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający mógł wprowadzić do umowy klauzulę waloryzacyjną pozwalającą na zmianę wynagrodzenia wykonawcy w określonych sytuacjach, w tym klauzulę sformułowaną w taki sposób, by po stronie wykonawcy powstało roszczenie o wypłatę przez zamawiającego wynagrodzenia w zwaloryzowanej wysokości (klauzulę działającą w sposób automatyczny, tj. taką, która nie wymaga zawarcia aneksu do umowy.

Wskazując na przepis art. 144 ust. 1 Prawa zamówień publicznych wprowadzanie zmian do umowy w trakcie jej obowiązywania narusza zasadę równego traktowania wykonawców, w oparciu o wyniki przetargu, a podwyższenie wynagrodzenia wykonawcy spowodowałoby złamanie zasady samofinansowania się gospodarki odpadami w gminie.

W 2019r. Gmina Zaniemyśl zrealizowała dochody z tytułu funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi w kwocie: 1.130.448,62 zł (wpływy z opłat, odsetki, opłaty komornicze na plan w wysokości 1.144.519,00 zł.

Paragraf		Plan	Wykonanie	
			Rb-27S	130/90090002
0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1.139.819,00	1.124.646,13	1.124.646,13
0640	Odsetki, opłaty komornicze	3.100,00	3.961,70	3.961,70
0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	1.600,00	1.840,79	1.840,70
Razem		1.144.519,00	1.130.448,62	1.130.448,62

W 2019 roku wydatki poniesione na funkcjonowanie gospodarki odpadami komunalnymi wyniosły łącznie: 1.379.287,15 zł (tytułem zakupu usług, wynagrodzenia, ubezpieczenia) na plan w wysokości 1.380.290,70 zł

Paragraf		Plan	Wykonanie	
			Rb-28S	130-900-90002-
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	12.334,14	12.334,14	12.334,14
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	2.109,12	2.109,12	2.109,12
4120	Składki na Fundusz Pracy	302,16	302,16	302,16
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2.500,00	2.081,13	2.081,13
4300	Zakup usług pozostałych	1.363.045,28	1.362.460,60	1.362.460,60
Razem		1.380.290,70	1.379 7,15	1.379 287,15

Z porównania wykonanych dochodów do wykonanych wydatków wynika różnica „niedobór” na kwotę 248.838,53 zł.

- Na terenie Gminy nie utworzono stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych PSZOK w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, który zapewni przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych, co było niezgodne z art. 3 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

(Dz. U. z 2018 r., poz. 1454 ze zm., a od 23.10.2019 r. poz. 2010 ze zm.) Kierownik Referatu Infrastruktury złożyła wyjaśnienie w sprawie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie Gminy Zaniemyśl oraz planu jego budowy o treści: *„Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Zaniemyśl nr XLIII/300/2018 z dnia 25 czerwca 2018r. została wyrażona zgoda na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości w miejscowości Łękno, która miała zostać przeznaczona na wybudowanie i prowadzenie PSZOK. Zakład Gospodarki Odpadami w Jarocinie złożył wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, w celu pozyskania środków finansowych na realizację przedsięwzięcia. W dniu 08 marca 2019 do Urzędu Gminy w Zaniemyślu wpłynęło pismo od mieszkańców miejscowości Łękno, wyrażające sprzeciw planowanemu przedsięwzięciu. Mieszkańcy zażądali zaniechania realizacji planów dotyczących budowy 7410PSZOK na terenie Gminy Zaniemyśl w miejscowości Łękno. Skutkiem sprzeciwu mieszkańców oraz interwencji radnych Rady Gminy Zaniemyśl w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie było nieotrzymanie przez ZGO Jarocin dofinansowania na budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów na terenie Gminy Zaniemyśl. 15 lipca 2019 roku do Urzędu Gminy wpłynęło pismo od ZGO Jarocin Wielkopolskie Centrum Recyklingu informujące, że starania o ponowne pozyskanie środków finansowych na budowę PSZOK w Gminie Zaniemyśl zostaną wznowione. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Zaniemyśl nr XI/87/2019 z dnia 2 września 2019r. została wyrażona zgoda na dzierżawę nieruchomości w miejscowości Jezioro Małe w celu wybudowania i prowadzenia przez ZGO Jarocin Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W trakcie kompletowania niezbędnych dokumentów okazało się, że nabór wniosków do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o pozyskanie środków na wybudowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych jest zakończony. ZGO Jarocin zrezygnował z dalszego procedowania wniosku a sama Gmina Zaniemyśl nie posiada środków finansowych na realizację przedsięwzięcia”.*

14. Kontrola gospodarowania mieniem komunalnym wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490):

- 1) Kontrola sprzedaży w drodze przetargowej nieruchomości oznaczonej jako działki ew. 488/11 i 488/12 położonych w Zaniemyślu o łącznej powierzchni 0,0340 ha zapisanej w KW PO1D/00004064/6 wykazała, że:
 - a) w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży podano informację o cenie wywoławczej nieruchomości. Zgodnie z przepisami art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia, określa się cenę nieruchomości.
 - b) w 4 ogłoszeniach o przetargu (jak również w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży) wskazano, że *„Nieruchomość nie jest obciążona oraz nie jest przedmiotem żadnego zobowiązania.”*

Natomiast z wydruku elektronicznej księgi wieczystej KW PO1D/00004064/6 wynika, że w Dziale III wpisane jest ograniczone prawo rzeczowe związane z inną nieruchomością – *„Właścicielowi nieruchomości Niezamyśl 13 służy prawo używania drogi prowadzącej przez nieruchomość Niezamyśl 5 i 1 w długości 69 i $\frac{3}{4}$ łokci i szerokości 57 i $\frac{1}{4}$ łokci do przechodu i przejazdu. Na podstawie umowy z 7 września 1847 r. wpisano dnia 26 lutego 1876 r. współodpowiedzialne są też nieruchomości KW. 1753, 3970, 4052, 4053, 4065.”*

Powyższe naruszyło § 13 pkt 3 i 4 rozporządzenia, stosownie do których w ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym zamieszcza się w szczególności informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

- c) w 4 protokołach z przeprowadzonych przetargów brak informacji o obciążeniach nieruchomości i o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, co jest wymagane § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia, zgodnie z którymi protokół powinien zawierać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.
- 2) W badanej próbie stwierdzono przypadki niepobierania odsetek za zwłokę od nieterminowych wpłat należności z tytułu opłaty wieczystego użytkowania. Powyższe naruszyło przepisy art. 42 ust. 5 w zw. z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych oraz art. 23 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
 - 3) Kontrola zawartych dwóch umów dzierżawy wykazała, że:
 - a) W dwóch wykazach nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia nie określono przeznaczenia nieruchomości i sposobu jej zagospodarowania, a w jednym z nich również zasad aktualizacji opłaty stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 4 i 10 ustawy.
 - b) W przypadku jednej umowy nie respektowano postanowień zawartych w przepisach wewnętrznych. W § 4 Zarządzenia nr 74 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 02 listopada 2015 r. w sprawie: ustalenia minimalnych wysokości stawek czynszu za dzierżawę nieruchomości jak i wcześniejszego zarządzenia nr 274 z dnia 15 listopada 2010 r. określono, że: „§ 4. Ustala się regulowanie stawek czynszu wymienionych w § 1, niniejszego zarządzenia z dniem 1 lutego każdego roku o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłaszany komunikatem Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski””.
Stawkę czynszu regulowano o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni wyłącznie gdy następował jego wzrost, natomiast gdy następował spadek nie dokonywano waloryzacji czynszu.
 - c) Stwierdzono naliczanie dzierżawcom należnego czynszu w nieprawidłowej wysokości określając jego wysokość w kolejnych umowach na poziomie wynikającym z poprzednich umów, nie uwzględniając zarządzeń Wójta Zaniemyśla ustalających stawki czynszu za dzierżawę.

II

W wyniku kontroli zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami stwierdzono, że w latach 2014-2019 z zasobów komunalnych sprzedano 3 lokale mieszkalne z bonifikatą udzieloną w drodze uchwały Rady Gminy.

„Kontrola zwrotu udzielonych bonifikat nabywcom lokali mieszkalnych prowadzona jest na podstawie otrzymywanych aktów notarialnych, które notariusze mają obowiązek przestać do wiadomości Gminy w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy (art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 27.03.2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Ponadto kontrola odbywa się na podstawie informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków do których pracownicy Urzędu mają wgląd.”

III

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiągnięcie przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 2215 ze zm.). Na podstawie „sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Zaniemyśl za 2019r.”, sporządzonego w dniu 31.01.2020 r. ustalono, że po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych, oraz porównaniu wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi przez Gminę Zaniemyśl w 2019 r., nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego osiągnęli wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3. Gmina Zaniemyśl nie była zobowiązana do wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających, o których mowa w art. 30a ust. 3 powołanej ustawy.

Księgowość jednostek organizacyjnych prowadzona jest przez Centrum Usług Wspólnych. Główny księgowy CUW w Zaniemyślu złożył wyjaśnienia dotyczące strajku nauczycieli w 2019 roku o treści:

1. *„W jednostkach oświatowych dokonywano umniejszeń wynagrodzenia nauczycielom biorącym udział w strajku.*
2. *W jednostkach prowadzonych przez Gminę Zaniemyśl udział w strajku brało:*
Szkoła Podstawowa im. R. W. Berwińskiego w Zaniemyślu – 42 nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Śnieciskach – 11 nauczycieli
Przedszkole Samorządowe „Kolorowy Świat” w Zaniemyślu – 8 nauczycieli
3. *Kwoty umniejszenia w poszczególnych jednostkach:*
Szkoła Podstawowa im. R. W. Berwińskiego w Zaniemyślu – 44.138,64
Szkoła Podstawowa w Śnieciskach – 2.661,81
Przedszkole Samorządowe „Kolorowy Świat” w Zaniemyślu – 4.024,52
4. *Nauczycielom nie rekompensowano umniejszenia wynagrodzenia.”*

Przedstawiając Panu Wójtowi ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Gminy Zaniemyśl, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019r. poz. 351 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz uregulowaniach wewnętrznych, a w szczególności:
 - 1) Zaktualizować Zakładowy Plan Kont oraz ustalić zasady utworzenia i prowadzenia konta 991 „Planowane dochody budżetu” oraz konta 992 „Planowane wydatki budżetu” zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy

celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,

- 2) Prowadzić ewidencję analityczną środków trwałych według poszczególnych obiektów inwentarzowych zgodnie z zasadami tworzenia ewidencji inwentarzowej do konta 011 „Środki trwałe”. Ewidencję pomocniczą środków trwałych w zakresie nieruchomości gminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste prowadzić przy pomocy oprogramowania wskazanego do stosowania w polityce rachunkowości,
- 3) W księgach rachunkowych ujmować dowody księgowe zawierające wszystkie elementy określone w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 4) Zestawienia sald wszystkich kont pomocniczych sporządzać co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 5) Zachować zasadę ciągłości bilansowej określoną w przepisach art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości tj. stany aktywów i pasywów wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia ujmować w tej samej wysokości w księgach rachunkowych otwartych na następny rok obrotowy.
- 7) Zapewnić zgodność danych wykazywanych w księdze głównej na koncie 011 „Środki trwałe” z ewidencją analityczną prowadzoną do tego konta, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Grunty komunalne ewidencjonować na koncie 011 „Środki trwałe” w wysokości wynikającej z wartości początkowej (historycznej). Aktualizacji środków trwałych w tym gruntów, dokonywać wyłącznie w oparciu o przepisy art. 31 ust. 3 ustawy o rachunkowości i § 7 ust. 5 rozporządzenia.
- 8) Prawidłowo prowadzić ewidencję analityczną pozostałych środków trwałych, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz przepisami rozporządzenia.
- 9) Przestrzegać przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
- 10) W księgach Urzędu Gminy nie prowadzić ewidencji konta 014 „Zbiory biblioteczne” dla zbiorów bibliecznych przeznaczonych i znajdujących się w użytkowaniu w placówkach szkolnych.
- 11) W ewidencji konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować wszystkie wartości niematerialne i prawne. W przypadku gdy w ewidencji księgowej ujmuje się wszystkie wartości niematerialne i prawne, zamiast jednego konta 020 dla wszystkich wartości niematerialnych i prawnych można założyć dwa konta: jedno dla wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo o symbolu 021 i drugie o symbolu 022 dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo. Nie ujmować wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo w ewidencji środków trwałych.

- 12) Ewidencję konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w księgach budżetu gminy prowadzić zgodnie z zasadami prowadzenia tego konta, które służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, rozrachunki z tytułu dzierżaw gruntów, opłat skarbowych prowadzić w księgach Urzędu Gminy jako jednostki.
 - 13) W zapisach księgowych ujmować datę operacji gospodarczej stosowanie do art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
2. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do sporządzania sprawozdań budżetowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019, poz. 1393).
 3. W zakresie inwentaryzacji składników majątkowych zapewnić przestrzeganie przepisów art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.) oraz uregulowań wewnętrznych zawartych w obowiązującej polityce rachunkowości. Inwentaryzację prowadzoną na podstawie art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy prowadzić w sposób rzetelny, drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Starannie i rzetelnie dokumentować przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji, rozliczać przeprowadzoną inwentaryzację.
 - 1) Spisu z natury składników majątkowych dokonywać na arkuszach, będących drukami ścisłego zarachowania, zgodnie z postanowieniami „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy. Inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za mienie” stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 283 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 02 stycznia 2018 r., a księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonane w nich zapisy winny odzwierciedlać rzeczywisty stan majątkowy i finansowy jednostki
 - 2) Przed przystąpieniem do inwentaryzacji przeprowadzać oględziny środków trwałych i pozostałych środków trwałych w używaniu pod względem oznakowania umożliwiającego identyfikację oraz przydatności, likwidować środki zniszczone i nieprzydatne, zgodnie z postanowieniami „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy. Inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za mienie” stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 283 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 02 stycznia 2018 r.
 - 3) Inwentaryzację składników majątkowych, której celem jest ustalenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów na dany moment, przeprowadzać w oparciu o przepisy art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości oraz uregulowania wewnętrzne. Zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rachunkowości inwentaryzację drogą spisu z natury prowadzić w sposób rzetelny, drogą spisu z natury, wycenie tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Starannie i rzetelnie dokumentować przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji. Inwentaryzację w drodze spisu z natury składników majątkowych stanowiących własność innych jednostek, przeprowadza jednostka której powierzono te składniki do używania i powiadamia właściciela o wynikach spisu.
 - 4) Inwentaryzację składników mienia drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji wartości tych składników prowadzić w sposób rzetelny. Starannie i rzetelnie dokumentować przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji. W protokołach weryfikacji konta 080 zawierać dane odnośnie nakładów ujętych na tym koncie pod kątem ich właściwego przypisania do właściwych zadań inwestycyjnych, czy mogą być zaliczone do nakładów na środki trwałe w budowie, czy nakłady są ustalone we właściwej wysokości. Rozliczać

nakłady na kontach tych zadań inwestycyjnych, które nie wykazywały obrotów w ostatnich latach, bez efektów gospodarczych.

4. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru i ewidencji dochodów podatkowych. Egzekwować od pracowników merytorycznych obowiązek przestrzegania przepisów ustaw podatkowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. z 2020 r. poz. 1325), a w szczególności:
 - 1) W przypadku stwierdzenia, że podatnik nie złożył deklaracji na dany rok w terminie określonym odpowiednio przepisami art. 6 ust. 10 ustawy z dnia z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.) żądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nie złożenia deklaracji i wzywać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku.
 - 2) Bieżącego i rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych deklaracji/informacji podatkowych, w celu sprawdzenia ich formalno – rachunkowej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami stosownie do art. 272 pkt. 2 i 3 ustawy. W razie wątpliwości co do poprawności złożonych deklaracji/informacji, skorzystać w ramach czynności sprawdzających z uprawnienia do żądania złożenia niezbędnych wyjaśnień lub jej uzupełnienia, na podstawie art. 274a § 2 ww. ustawy.
5. Zobowiązać służby finansowe do stosowania w planowaniu, ewidencji księgowej i sprawozdawczości obowiązującej klasyfikacji określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).
6. Wysokość wynagrodzenia ustalać według stawek zaszeregowania określonych w regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Zaniemyśl z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika.
7. Ustalić stawkę za jeden kilometr przebiegu samochodu osobowego dla celów rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownika odbytej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy, zgodnie z przepisami § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167), w związku z § 2 pkt .1 lit. a i b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27 poz. 271 ze zm.).
8. W zawieranych przez Gminę umowach oprócz stawki jednostkowej określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Ułatwi to kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki w okresie realizacji umowy tj. zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

9. Przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy zapewnić przestrzeganie zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.) a mianowicie wydatki ponosić na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej i planie finansowym. Ujęte w budżecie i w planach finansowych wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit. Wydatków dokonywać w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Nie dopuszczać do zapłaty odsetek za zwłokę.
10. Zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy dokonywać zgodnie z przepisami art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.).
11. Podjąć działania mające na celu równoważenie dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi z kosztami prowadzenia tej działalności w celu uniknięcia angażowania środków z budżetu w celu sfinansowania kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi
12. Podjąć działania w celu utworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020, poz. 1439).
13. Ogłoszenia o konsultacjach dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Zaniemyśl w sprawie przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi będącymi podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych zamieszczać w sposób wskazany w postanowieniu § 6 Uchwały Nr XXXV/279/2010 Rada Gminy Zaniemyśl z dnia 25 października 2010r. Nr XXXV/279/2010 w sprawie Regulaminu określającego zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
Ogłoszenia o otwartym konkursie ofert i wyniki otwartego konkursu ofert zamieszczać w sposób wskazany w art. 13 ust. 3 i art. 15 ust. 2j ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. (Dz. U. z 2020, poz. 1057).
14. Podejmować uchwałę w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w terminie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).
15. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.), a w szczególności:
 - 1) W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz do dzierżawy zamieszczać wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy,
 - 2) W ogłoszeniach o przetargach dotyczących sprzedaży nieruchomości zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami § 13 rozporządzenia,
 - 3) W protokołach z przeprowadzonych przetargów zamieszczać wszystkie informacje wymagane § 10 ust. 1 rozporządzenia,

- 4) Należne Gminie dochody tj. odsetki od zapłaconych po terminie należności cywilnoprawnych pobierać i dochodzić stosownie do art. 42 ust. 5 i art. 254 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w związku z przepisem art. 451 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740).
- 5) Czynsze z tytułu dzierżawy nieruchomości gminnych naliczać i waloryzować o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, zgodnie z postanowieniami zawartymi w zarządzeniach Wójta.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Rada Gminy w Zaniemyślu

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska